

REFERAT Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse 2022-2025 d. 08-08-2024

Mødedato Torsdag d. 08. august 2024 kl. 16:15

Mødested Korsgade, Mødelokale 1, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Ekstraordinær økonomivurdering pr. 30. juni 2024 - Arbejdsmarked.....	4
Måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne.....	5
Drøftelse af ekspertudvalgets anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats.....	8
Planlægning af dialogmøde med Elektrikerfirmaet Lillegården.....	10
Orientering om lovændring i UU vejledningen.....	11
Politisk mødekalender 2025.....	13
Orientering.....	14
Eventuelt.....	15
Lukket: Underskriftsark.....	16

Punkt 54: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-17

Forventet sagsgang

UAU

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At dagsordenen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Punkt 55: Ekstraordinær økonomivurdering pr. 30. juni 2024 - Arbejdsmarked

00.32.00-S00-4-24

Forventet sagsgang

UAU, ØK.

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse besluttede på møde 2. maj 2024, at der skulle udarbejdes en ekstra økonomivurdering pr. 30. juni 2024.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Økonomiudvalget:

- 1. At den ekstraordinære økonomivurdering tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet en ekstraordinær økonomivurdering for Arbejdsmarked og Uddannelse pr. 30. juni 2024. Der er taget højde for kendte og forventede afvigelser resten af året.

På nuværende tidspunkt er midtvejsreguleringen ikke indarbejdet i budgettet. Midtvejsreguleringen vil for Mariagerfjord Kommune betyde en budgetreduktion på 5.710 t.kr.

Ved budgetlægningen for 2024 blev der afsat en sum på 12.000 t.kr. til potentiel tilbagebetaling i forbindelse med midtvejsreguleringen. Denne sum er placeret under Økonomiudvalget. Det vil være fra denne sum, at midtvejsreguleringen vil blive finansieret, hvorfor der ikke som følge heraf vil ske regulering af budgettet på Arbejdsmarked og Uddannelse.

På nuværende tidspunkt forventes et samlet forbrug på 735.407 t.kr. Det giver en samlet afvigelse på 2.179 t.kr. i mindreforbrug i forhold til et korrigeret budget på 737.586 t.kr.

Budget-/regnskabsåret 2024 (1.000 kr.)	Forbrug JAN - JUNI	Korrigeret budget	Forventet regnskab 2024	Afgivelse ift. korr. budget*
Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse	357.374	737.586	735.407	-2.179
Serviceudgifter	5.145	16.901	17.849	948
Overførselsudgifter	352.229	720.685	717.558	-3.127

Den ekstraordinære økonomivurdering er alene en status. Eventuelle budgetændringer afventer økonomivurderingen pr. 30. september 2024.

I vedlagte bilag findes en mere detaljeret gennemgang af afvigelserne.

Økonomi

Se bilag.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Bilag

Arbejdsmarked og Uddannelse pr. 30. juni 2024

Punkt 56: Måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne

54.00.00-A00-1-21

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse orienteres om søgningen til ungdomsuddannelserne for kommunens 9. og 10. klasseelever i 2024. På baggrund af de opgjorte søgetal skal udvalget fastsætte måltal for søgningen i 2025. Fordelingen i søgningen påvirker på sigt den lokale erhvervssammensætning og virksomhedernes rekrutteringsevne, hvorfor måltallene er relevante i sammenhæng med udvalgets fokusområde: ”det skal være attraktivt at være virksomhed i Mariagerfjord”.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At udvalget drøfter søgetallene.
2. At måltallet for søgning til erhvervsuddannelserne fastlægges til minimum 30 pct. i 2025, og at der fastlægges måltal for søgning til de gymnasiale uddannelser samt øvrige.
3. At udvalget beslutter, hvorvidt de ønsker at fastholde mål for søgetal over en flerårig periode.
4. At såfremt udvalget ønsker af fastholde mål for søgetal over en flerårig periode, så beslutter udvalget, hvorvidt de foreløbige måltal frem mod 2030 skal justeres.

Inddragelse

Fastsættelsen af måltal er drøftet i Partnerskabet for Uddannelsesby Hobro forud for mødet i Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse. Partnerskabet protokollerede at:

- Måltallet er i sig selv ikke afgørende. Det afgørende er, at der bliver lavet en plan for hvilke handlinger, der skal til for, at vi efterkommer fremtidens behov for kvalificeret arbejdskraft og ikke udelukkende faglært arbejdskraft.
- Det er vigtigt at kigge på de forskellige veje og overgange til erhvervsuddannelserne, da mange EUD-elever ikke går den direkte vej fra folkeskolen. Målgrupper som ledige, ufraglærte beskæftigede, brancheskiftende, udlændinge og studenter fra de gymnasiale uddannelser er vigtige i denne henseende.
- Der skal være en opmærksomhed på, hvordan vi får bedre fat i efterskoleeleverne, da over 1/3 af efterskoleelever med bopæl i Mariagerfjord Kommune søger en ungdomsuddannelse uden for kommunen.
- For at få flere faglærte ud på arbejdsmarkedet skal der være et fokus på at mindske frafald. Fastholdelse og gennemførelse af uddannelse er derfor vigtigt at arbejde med.

Sagsfremstilling

For at imødegå mangel på faglært arbejdskraft, har der over en årrække været et politisk fokus på søgningen til erhvervsuddannelserne. Målsætningen i erhvervsuddannelsesreformen fra 2014 er, at andelen af elever, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse, skal være på mindst 30 pct. i 2025. Ifølge aftalen "Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden" fra 2018 skal alle kommuner fastsætte måltal for søgningen hvert år. Hvis søgetallene ligger under 10 pct., skal kommunen udfærdige en handleplan for at øge søgefrekvensen.

Tabellen viser søgningen til ungdomsuddannelser efter 9. og 10. klasse i Mariagerfjord Kommune 2020-2024. Måltallene for 2024, som Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse fastsatte på udvalgs møde 10. august 2023, er inkluderet i tabellen. Tallene omfatter elever, som bor i kommunen, herunder elever på folkeskoler, frie grundskoler, efterskoler, mv.

Søgetal (pct.)	2020	2021	2022	2023	2024	Måltal 2024
Erhvervsuddannelse	29,7	25,0	27,6	29,9	27,6	30,0
Gymnasiale uddannelser	63,1	69,2	63,3	63,9	65,0	64,0

Øvrige*	7,2	5,8	9,1	6,2	7,4	6,0
---------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

*Betegnelsen øvrige omfatter forberedende grunduddannelse (FGU) og ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU), ungdomshøjskoleophold, udlandsophold, arbejde m.v.

Søgningen til erhvervsuddannelserne har været relativt stabil over en årrække, men den positive fremgang fra 2023 fortsatte ikke i 2024. Dermed blev måltallet for 2024 på 30 pct. ikke indfriet. Nationalt søgte 72,9 pct. en gymnasial uddannelse og 19,9 pct. en erhvervsuddannelse i 2024.

På lokalt plan er det dog værd at bemærke, at trods en generel nedgang i søgningen til erhvervsuddannelserne ligger andelen af unge, der søger en lokal ungdomsuddannelse (erhvervsuddannelse eller gymnasial uddannelse) højere end de foregående år. Dette tyder på, at vi gradvist nærmer os mål 1 i 'Strategi for Hobro som attraktiv uddannelsesby' om, at flere unge skal vælge en lokal uddannelse i Hobro. Se alle centrale nøgletal for uddannelsessøgningen i Mariagerfjord Kommune her: <https://www.uddannelsesbyhobro.dk/kontakt/om-uddannelsesby-hobro>

Fastholdelse og andre fokusområder

Med udgangspunkt i måltallet for 2024 på 30 pct. opsatte Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse på udvalgsmøde 10. august 2023 også foreløbige måltal for erhvervsuddannelserne for efterfølgende år med en stigning på 2 pct. point hvert år frem til 2030.

Måltal (pct.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Erhvervsuddannelser	30,0	32,0	34,0	36,0	38,0	40,0	42,0

De fastsatte måltal frem mod 2030 signalerer et tydeligt politisk fokus på at øge antallet af unge, der søger mod erhvervsuddannelserne. Måltallene understøtter hermed den lokale erhvervssammensætning, som viser, at Mariagerfjord Kommune har en højere andel af faglærte i den lokale arbejdsstyrke sammenlignet med på landsplan. Trods en vedholdende indsats på at øge søgningen til erhvervsuddannelserne har søgetallene i Mariagerfjord Kommune ligget nogenlunde stabil de seneste ti år, og det er derfor tvivlsomt, at der vil kunne opnås en søgning på 42 pct. til erhvervsuddannelserne i 2030, hvorfor det kan overvejes, om der bør skrues ned for måltallene eller udelukkende sættes mål for søgningen i 2025.

På landsplan ser tendenserne tilsvarende ud, og der er derfor ikke længere fra ministeriets side en tro på, at de nuværende bestræbelser på at øge ansøgerprocenten kan få en væsentlig effekt. Undervisningsministeriet planlægger derfor indsatser for at mindske frafald (jf. <https://www.dr.dk/nyheder/indland/tesfaye-har-ikke-troet-paa-maal-om-faa-flere-unge-til-soege-en-erhvervsuddannelse-i>) Det er i god tråd med de løbende drøftelser i Partnerskabet for Uddannelsesby Hobro, hvor der er et fokus på at arbejde med fastholdelse og gennemførsel for at mindske frafaldet på erhvervsuddannelserne.

Derudover er det vigtigt at supplere arbejdet med at øge andelen af den faglærte arbejdsstyrke med indsatser for målgrupper, der ikke går den direkte vej fra grundskolen; f.eks. ledige, ufaglærte, brancheskiftede, udlændinge og gymnasiale studenter.

Fastsættelse af måltal for 2025

For at sikre kontinuitet til foregående års søgetal og fastholde måltallet som et udtryk for Mariagerfjord Kommunes ambitionsniveau for søgningen til erhvervsuddannelserne anbefaler forvaltningen at følge de nationale måltal for søgningen til erhvervsuddannelserne. Det foreslås derfor at fastsætte måltallene for 2025 efter 9. og 10. klasse til:

- 30 pct. for erhvervsuddannelser
- 64 pct. for gymnasiale uddannelser
- 6 pct. for øvrige

Beslutning

Ad 1. Drøftet

Ad 2-4. Udvalget følger anbefalingen om at fastholde måltallet på 30% for erhvervsuddannelser og 64% for gymnasiale uddannelser i 2025. I tillæg til måltallet, ønsker Udvalget at indsatserne har fokus på at styrke det lokale uddannelsesoptag.

På mødet blev Udvalget præsenteret for en oversigt over de indsatser Mariagerfjord Kommune har, som inspirerer til valg af uddannelse, herunder at flere skal vælge erhvervsuddannelser. Oversigten er vedhæftet som bilag til referatet.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Bilag

EUD indsatser i MFK

Punkt 57: Drøftelse af ekspertudvalgets anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats

15.00.00-P22-1-24

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Regeringen nedsatte i maj 2023 en ekspertgruppe, som fik et år til at komme med anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats med fokus på større frihed, forenkling og værdighed. Ekspertgruppen afsluttede sit arbejde i juni 2024. Denne sagsfremstilling præsenterer de seks anbefalinger, ekspertgruppen har udformet samt hvordan anbefalingerne til sammen udgør en reduktion i beskæftigelsesindsatsen med tre mia. kroner, uden at den strukturelle beskæftigelse svækkes.

Indstilling

Direktøren for Børn, uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At ekspertudvalgets anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats drøftes.

Sagsfremstilling

Ekspertgruppe for fremtidens beskæftigelsesindsats offentliggjorde mandag den 24. juni 2024 sine samlede anbefalinger til, hvordan et nyt beskæftigelsessystem kan se ud.

Ekspertgruppen består af følgende medlemmer:

- Claus Thustrup Kreiner (forperson), professor og leder af grundforskningscenteret CEBI ved Københavns Universitet
- Iben Bolvig, seniorforsker ved VIVE
- Vibeke Jensen, chefkonsulent, beskæftigelsesområdet i Aarhus Kommune
- Peter Karm, kommunaldirektør i Haderslev Kommune
- Michael Rosholm, professor ved Aarhus Universitet og formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Jakob Egholt Søgaard, adjunkt ved Københavns Universitet

Ekspertgruppen har opstillet fire centrale målsætninger for en hensigtsmæssig beskæftigelsesindsats: Høj beskæftigelse, lave omkostninger, tilfredshed og værdighed samt enkelhed og gennemsigtighed. På baggrund af de fire målsætninger, har Ekspertgruppen præsenteret seks hovedanbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats:

1. **Få målgrupper og særregler:** Fra 13 til 5 målgrupper for beskæftigelsesindsatsen med afskaffelse af en lang række særregler
2. **Individuelt tilrettelagt indsats for borgerne:** Frihed til sagsbehandlerens faglighed og fokus på en mere individuelt tilrettelagt indsats for borgerne
3. **Værdigt sanktionssystem i balance:** Afstemte rådighedskrav med fokus på rådighed for borgere tæt på arbejdsmarkedet og en markant lempelse for syge og borgere længere fra arbejdsmarkedet
4. **Nedlæggelse af jobcentrene og fri organisering:** Jobcentrene nedlægges og kommunerne får fuld juridisk frihed til, hvordan de vil organisere beskæftigelsesindsatsen internt og imellem hinanden
5. **Mere plads til a-kasser og private leverandører:** A-kasser og private leverandører får nye opgaver i indsatsen med mere valgfrihed for borgerne
6. **Fra proceskrav til resultatstyring:** Friere rammer til kommuner, a-kasser og aktører med fokus på resultater frem for proceskrav

Regeringen vil på baggrund af anbefalingerne arbejde med at nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen.

Sammenfatningen af Ekspertgruppens anbefalinger er vedhæftet som bilag.

Fagchef for Familie, Arbejdsmarked og Uddannelse folder ekspertgruppens anbefalinger ud på udvalgs mødet.

Økonomi

Ekspertgruppen fik til opgave at reducere beskæftigelsesindsatsen med tre mia. kroner, uden at den strukturelle beskæftigelse svækkes. Med de seks anbefalinger vil den reduktion være indfriet inden 2030. Hvis det politisk besluttet af følge anbefalingerne, vil det betyde, at driftsudgifterne reduceres med 1,2 mia. kroner, og at udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering reduceres med 1 mia. kroner. Herudover sker den sidste del af reduktionen på øvrige indsatser, afledte ydelsesmæssige konsekvenser samt beskæftigelseseffekt.

Beslutning

Drøftet.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Bilag

Ekspertudvalgets anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats

Punkt 58: Planlægning af dialogmøde med Elektrikerfirmaet Lillegården

15.00.00-P35-1-18

Forventet sagsgang

UAU.

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse afholder et dialogmøde med Elektrikerfirmaet Lillegården i forbindelse med udvalgs mødet 5. september 2024. Udvalget drøfter og fastlægger programmet for mødet.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At programmet for dialogmødet drøftes og fastlægges.

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse har i arbejdet med Byrådets vision prioriteret fokusområdet ”Det skal være attraktivt at være virksomhed i Mariagerfjord Kommune”. Udvalget ønsker en dialog med det private erhvervsliv i kommunen og administrationen har derfor planlagt et dialogmøde med Elektrikerfirmaet Lillegården i forbindelse med udvalgs mødet 5. september 2024.

Det er aftalt, at Elektrikerfirmaet Lillegården ved Brian Bruun Christensen deltager i første del af udvalgs mødet 5. september 2024. Lillegården har ikke mulighed for at stille faciliteter til rådighed for et besøg af udvalget, derfor deltager Lillegården på mødet i Korsgade 2 i Hobro.

Lillegården samarbejder med Jobcenteret om rekruttering af kvalificeret arbejdskraft og har påbegyndt et samarbejde med Virksomhedsservice om at uddanne kabelmontører, som kan understøtte elektrikernes arbejde.

Der afsættes tre kvarter til oplæg og dialog. Med afsæt i udvalgets fokusområde anbefales det at:

- Lillegården giver et oplæg, der indeholder en introduktion til virksomheden og til deres samarbejde med Jobcenteret.
- Der lægges desuden op til en drøftelse af erfaringerne med elektrikerlærlinge og hvordan det kan blive endnu mere attraktivt at være virksomhed i Mariagerfjord Kommune.

Lillegården vil forud for mødet få tilsendt materiale om Mariagerfjord Kommunes erhvervsstrategi og udvalgets fokusområder således, at de kan overveje, hvad de ser som de vigtigste parametre for, at det skal blive mere attraktivt at være virksomhed i Mariagerfjord Kommune.

På baggrund af udvalgets drøftelse udarbejder administrationen et program for mødet.

Beslutning

Drøftet. Udvalget tiltrådte anbefalingerne til dagsorden og kom med konkrete spørgsmål, som de er interesseret i at vide mere om.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Punkt 59: Orientering om lovændring i UU vejledningen

15.00.00-A00-1-24

Forventet sagsgang

UBF, UAU

Anledning

Der er vedtaget ændringer i lovgivningen vedrørende den kommunale indsats for unge under 25 år. Ændringerne træder i kraft 1. august 2024. I denne sagsfremstilling præsenteres de overordnede ændringer i loven, og hvordan Uddannelsesvejledningen i Mariagerfjord Kommune har forholdt sig til lovændringerne.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Lovændringerne fjerner kravet om uddannelsesparathedsvurdering på 8., 9. og 10. klassetrin samt kravet om vedhæftet studievalsportfolio for elever, der ansøger om optagelse på ungdomsuddannelser. Optagelsen på ungdomsuddannelser baseres herefter alene på fagligt standpunkt i form af karakterer. Med frafaldet af uddannelsesparathedsvurderingen er der lovgivningsmæssigt lagt op til en højere grad af samarbejde mellem skole, elever og forældre, ungdomsuddannelsesinstitutioner og Uddannelsesvejledningen. Der har været nedsat en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra skole, sekretariat og uddannelsesvejledning, som har udarbejdet en beskrivelse af, hvordan samarbejdet fremadrettet skal forløbe i Mariagerfjord Kommune. Beskrivelsen fremgår af bilag 1.

Samtidig med frafaldet af krav om uddannelsesparathedsvurdering er tilkommet et krav om en kommunal sammenhængende plan for vejledning på 7. – 10. klassetrin. Formålet med planen er, at både elever og forældre oplever en helhedsorienteret vejlednings- og afklaringsindsats i forhold til uddannelsesvalget, og at elever og forældre får bedre indsigt i de krav og uddannelsesmuligheder, der ligger efter grundskolen. En del af planens formål er desuden at styrke den individuelle støtte til eleverne med behov herfor og desuden et øget fokus på samarbejdet mellem uddannelsesvejledning, skole, elever, forældre og uddannelsesinstitutioner. Dette samarbejde er beskrevet i den udarbejdede sammenhængende plan for vejledning i Mariagerfjord Kommune, som viser de indsatser og den undervisning, der er relateret til elevernes overgang til og valg af ungdomsuddannelse. Netop samarbejdet er betonet i planen og er helt essentielt.

Vejledningsindsatsen er med den ændrede lovgivning udvidet til også at omfatte introduktion til uddannelsesvejledning allerede på 7. klassetrin. Vi har i Mariagerfjord Kommune haft kollektiv vejledning på 7. klassetrin siden 2021.

Uddannelsesvejledningen i Mariagerfjord har siden 2021 tilbudt individuel vejledning til alle elever på 8., 9. og 10. klassetrin og deres forældre. Dette har betydet, at man i Mariagerfjord Kommune er på forkant med intentionerne i den ændrede lovgivning, hvor man landspolitisk ønsker mindre grad af stigmatisering af unge med behov for særlig skole- og/eller vejledningsindsats for at blive klar til ungdomsuddannelse efter grundskolen. Er der behov for en særlig skole- og/eller vejledningsindsats, udarbejdes en plan for indsatsen i samarbejde mellem skole, uddannelsesvejledning, elev og forældre. Planen justeres løbende i et tæt samarbejde.

Den sammenhængende plan for vejledning kombineret med den individuelle vejledningsindsats i Mariagerfjord Kommune betyder, at vi allerede lever op til intentioner med og krav i den ændrede lovgivning, der træder i kraft den 1. august 2024. Derfor er der ikke behov for yderligere tiltag.

Med lovændringerne er der krav om, at beskrivelsen af den sammenhængende plan for vejledning er tilgængelig på kommunens hjemmeside. Der arbejdes på at have dette klar til 1. august 2024.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Bilag

Bilag 1 - Sammenhængende plan for vejledning

Punkt 60: Politisk mødekalender 2025

00.22.00-G01-1-24

Forventet sagsgang

UAU/UTM/UFB/USO/UKF/UKL, ØK, BY

Anledning

For at få de politiske udvalgsmøder i 2025 fastlagt, er der udarbejdet udkast til mødekalender for fagudvalgene, Økonomiudvalget og Byrådet.

Indstilling

Direktionen indstiller til Byrådet:

1. At Byrådet godkender udkastet til den politiske mødekalender 2025.

Sagsfremstilling

Staben for Byråd, Personale og Strategi har udarbejdet udkast til mødekalender for fagudvalgene, Økonomiudvalget og Byrådet 2025. Udkastet er vedlagt som bilag.

Beslutning

Indstilles godkendt.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Bilag

Politisk mødekalender 2025.

Punkt 61: Orientering

00.01.10-G01-4-14

Forventet sagsgang

UAU.

Sagsfremstilling

Udvalgets rulleplan 2024 - næstkommende møde.

Beslutning

Ingen bemærkninger.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Bilag

Årsrulleplan 2024 - Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse_juni

Punkt 62: Eventuelt

00.01.00-G01-101-22

Forventet sagsgang

UAU.

Beslutning

Ingen bemærkninger.

Fraværende: Peder Larsen (F)

Punkt 63: Lukket: Underskriftsark

00.22.00-P35-3-23